

**OGÓLNE WARUNKI
GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE TYP ŻYCIE**

(dotyczy umów ubezpieczenia zawartych od 1 marca 2000 do 1 czerwca 2009)

OGÓLNE WARUNKI GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE TYP ŻYCIE

Kod warunków: Z1GP11 – wariant ze stałą sumą ubezpieczenia, ubezpieczenie grupowe
Z2GP11 – wariant z indywidualną sumą ubezpieczenia, ubezpieczenie grupowe
Z0KP10 – ubezpieczenie kontynuowane

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia stosuje się do umów grupowego ubezpieczenia na życie.

§ 2

Użyte w ogólnych warunkach ubezpieczenia określenia oznaczają:

- PZU Życie SA** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna;
- ubezpieczający** – zakład pracy, stowarzyszenie, organizację zawierającą umowę ubezpieczenia z PZU Życie SA;
- ubezpieczony** – członka grupy, formalnie związanego z ubezpieczającym lub osobę fizyczną indywidualnie kontynuującą ubezpieczenie;
- współubezpieczony** – małżonka ubezpieczonego, z którym ubezpieczony pozostaje w związku małżeńskim w chwili zaistnienia zdarzenia objętego odpowiedzialnością PZU Życie SA;
- uposażony** – osobę fizyczną lub prawną wyznaczoną na piśmie przez ubezpieczonego, jako uprawnioną do otrzymania świadczenia w przypadku śmierci ubezpieczonego;
- nieszczęśliwy wypadek** – nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego ubezpieczony, niezależnie od swojej woli, doznał trwałego inwalidztwa lub zmarł;
- całkowite trwałe inwalidztwo** – uszkodzenie ciała osoby ubezpieczonej, spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem, które stało się przyczyną całkowitej i trwałej niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej w jakimkolwiek zawodzie, nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy oraz zaliczenia ubezpieczonego do I grupy inwalidztwa przez Komisję ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia;
- częściowe trwałe inwalidztwo** – uszkodzenie ciała ubezpieczonego, spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem, które polega na całkowitej fizycznej utracie organu lub organów wymienionych w ogólnych warunkach ubezpieczenia lub na całkowitej utracie funkcji w tym organie lub organach;
- rocznica polisy** – każdą kolejną rocznicę początku umowy ubezpieczenia;
- stopa składki** – wyrażoną w promilach wysokość składki ubezpieczeniowej należnej od 1.000 zł sumy ubezpieczenia.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3

- W ramach umowy grupowego ubezpieczenia na życie PZU Życie SA wypłaca uposażonemu świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego w wysokości 100% sumy

ubezpieczenia aktualnej w dniu śmierci ubezpieczonego, z zastrzeżeniem §§ 18 i 23 ust. 4.

2. Za opłatą dodatkowej składki zakres świadczeń wypłacanych w ramach umowy grupowego ubezpieczenia na życie może być rozszerzony, na zasadach określonych w niniejszych ogólnych warunkach, o świadczenie z tytułu:
 - 1) śmierci współubezpieczonego (§§ 28 i 29);
 - 2) śmierci ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku (§§ 30-32 i 40);
 - 3) trwałego inwalidztwa ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem (§§ 33-40).
3. Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia o świadczenia wymienione w ust. 2 nie wyklucza zawarcia umów ubezpieczeń dodatkowych dotyczących innych ryzyk.

UMOWA UBEZPIECZENIA

§ 4

Podstawą do zawarcia umowy ubezpieczenia jest:

- 1) wniosek ubezpieczającego złożony na formularzu PZU Życie SA;
- 2) kompletnie wypełnione deklaracje przystąpienia do ubezpieczenia podpisane przez osoby przystępujące do ubezpieczenia oraz przez osobę uprawnioną ze strony ubezpieczającego;
- 3) wykaz ubezpieczonych;
- 4) kopia potwierdzenia przelewu pierwszych składek na rachunek bankowy PZU Życie SA.

§ 5

1. Ubezpieczonym może zostać osoba, która w chwili przystępowania do ubezpieczenia jest formalnie związana z ubezpieczającym, ukończyła 18 lat i nie przekroczyła 65 roku życia.
2. Osoby nowo przyjmowane do grupy, które spełniają warunki z ust. 1, mogą przystępować do ubezpieczenia w każdą rocznicę polisy. W celu objęcia ich ubezpieczeniem ubezpieczający opłaca za nich składkę i przesyła do PZU Życie SA wypełnione i podpisane deklaracje przystąpienia do ubezpieczenia wraz z wykazem osób przystępujących do ubezpieczenia.

§ 6

Umowa ubezpieczenia może być zawarta, jeżeli w grupie obejmującej:

- 1) od 3 do 15 osób – do ubezpieczenia przystąpi 100% osób;
- 2) od 16 do 100 osób – do ubezpieczenia przystąpi nie mniej niż 75% osób;
- 3) powyżej 100 osób – do ubezpieczenia przystąpi nie mniej niż 60% osób.

§ 7

1. Członkowie grupy składają deklarację przystąpienia do ubezpieczenia.

2. Deklaracje są przekazywane do PZU Życie SA, a po ich zwrocie deklaracje przechowuje ubezpieczający, jako dowody przystąpienia członków grupy do ubezpieczenia.

§ 8

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na czas nie określony.
2. PZU Życie SA ma prawo do kontrolowania prawidłowości obsługi ubezpieczenia u ubezpieczającego w trakcie trwania umowy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczający jest obowiązany – w każdym czasie – do udostępniania PZU Życie SA informacji dotyczących struktury wiekowej, zawodowej oraz liczebności członków grupy.

§ 9

1. PZU Życie SA potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia wystawieniem polisy, która określa: strony umowy, zakres świadczeń, sumy ubezpieczenia, stopę składki za ubezpieczenie każdego z ubezpieczonych, liczbę ubezpieczonych i początek ubezpieczenia.
2. Po wystawieniu przez PZU Życie SA polisy i doręczeniu jej ubezpieczającemu umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą.
3. Jeżeli treść polisy zawiera inne postanowienia niż zawarte we wniosku lub w ogólnych warunkach ubezpieczenia i PZU Życie SA przy doręczeniu polisy zwróci pisemnie uwagę na zachodzące różnice, a ubezpieczający w terminie 7 dni nie zgłosi sprzeciwu na piśmie, to następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią polisy.
4. Jeżeli ubezpieczający zgłosi sprzeciw, o którym mowa w ust. 3, umowa zostaje zawarta po zgodnym ustaleniu jej treści przez strony.

§ 10

1. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni (osoba fizyczna) lub 7 dni (osoba prawna) od daty zawarcia ubezpieczenia.
2. Odstąpienie od umowy nie zwalnia ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki za okres, w którym PZU Życie SA udziela ochrony ubezpieczeniowej.
3. Umowa ubezpieczenia może być w każdym czasie wypowiedziana z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.
4. Ubezpieczający ma obowiązek opłacenia składek za okres wypowiedzenia umowy.
5. W razie wypowiedzenia umowy lub zaniechania opłaty składek, umowa wygasa i PZU Życie SA nie zwraca ubezpieczającemu żadnych kwot.

§ 11

1. Zawiadomienia, oświadczenia i wnioski ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub PZU Życie SA, dotyczące umowy ubezpieczenia, powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia lub przesłane listem poleconym.
2. Ubezpieczający obowiązany jest do bezwzględnego informowania PZU Życie SA o zmianach adresu swojej siedziby.
3. Pismo PZU Życie SA skierowane pod ostatni znany adres ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego wywiera skutki prawne po upływie 30 dni od daty wysłania, choćby nie dotarło do adresata.

SUMA UBEZPIECZENIA I SKŁADKA

§ 12

1. Suma ubezpieczenia może być:

- 1) określona dla każdego z ubezpieczonych jako wielokrotność jego miesięcznego wynagrodzenia z chwili ustalania sumy ubezpieczenia – z tym że wielokrotność jest jednakowa dla wszystkich ubezpieczonych;
 - 2) jednakowa dla wszystkich ubezpieczonych.
2. Suma ubezpieczenia nie może być niższa niż 5-krotne przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw.

§ 13

1. W każdą rocznicę polisy sumy ubezpieczenia wszystkich ubezpieczonych mogą ulegać zmianie o ten sam wskaźnik.
2. Podwyższenie sumy ubezpieczenia powoduje proporcjonalne podwyższenie składki, z zastrzeżeniem § 14.
3. O decyzji dotyczącej podwyższenia sum ubezpieczenia ubezpieczający obowiązany jest poinformować PZU Życie SA najpóźniej na 30 dni przed dniem rocznicy polisy.

§ 14

1. Stopa składki ustalana jest na podstawie struktury wiekowej i zawodowej danej grupy i zależna jest od zakresu świadczeń objętych umową ubezpieczenia.
2. Dla całej grupy ubezpieczonych ustalana jest jednakowa stopa składki.
3. W przypadku zmian w strukturze wiekowej i zawodowej ubezpieczonych PZU Życie SA może, w każdą rocznicę polisy, dokonywać kalkulacji nowej stopy składki obowiązującej dla wszystkich ubezpieczonych.
4. PZU Życie SA informuje ubezpieczającego o wysokości nowej stopy składki w przeciągu 14 dni od dnia rocznicy polisy.
5. Nowa stopa składki będzie obowiązywała począwszy od dnia rocznicy polisy.
6. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 4, PZU Życie SA informuje ubezpieczającego o wysokości nadpłaty lub niedopłaty wynikającej ze zmiany stopy składki. Różnica w wysokości składki należnej i wpłaconej winna być wyrównana w ciągu 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia.

§ 15

1. Ubezpieczający może opłacać składkę miesięcznie, kwartalnie, półrocznie lub rocznie za wszystkich ubezpieczonych. Częstotliwość opłacania składek określona jest w polisie.
2. Pierwsza składka za ubezpieczonego płatna jest najpóźniej do końca miesiąca kalendarzowego, w którym podpisana została deklaracja przystąpienia do ubezpieczenia. Następne składki płatne są z góry w terminie określonym w polisie, przez cały okres trwania ubezpieczenia.
3. Składkę uważa się za zapłaconą z chwilą wpłacenia jej w ustalonej wysokości na rachunek bankowy PZU Życie SA.
4. Ubezpieczający jest obowiązany informować PZU Życie SA o zaniechaniu opłaty składek za danego ubezpieczonego.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU ŻYCIE SA

§ 16

1. Odpowiedzialność PZU Życie SA w odniesieniu do poszczególnych ubezpieczonych, którzy przystępują do ubezpieczenia wraz z zawarciem umowy ubezpieczenia, rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie, nie wcześniej jednak niż z chwilą zapłacenia pierwszej należnej składki.
2. Odpowiedzialność PZU Życie SA w odniesieniu do poszczególnych ubezpieczonych, którzy przystępują do ubez-

pieczenia w kolejnych rocznicach polisy, rozpoczyna się od następnego dnia po podpisaniu przez nich deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż z chwilą zapłacenia pierwszej należnej składki.

§ 17

1. Odpowiedzialność PZU Życie SA w stosunku do wszystkich ubezpieczonych wygasa:
 - 1) z końcem okresu wypowiedzenia umowy ubezpieczenia;
 - 2) w przypadku zaniechania opłaty składek – po upływie jednego miesiąca, od daty wymagalności pierwszej zaległej składki.
2. Odpowiedzialność PZU Życie SA w stosunku do danego ubezpieczonego wygasa:
 - 1) w razie zaprzestania opłacania składek za tego ubezpieczonego – z końcem okresu, za który opłacono ostatnią składkę;
 - 2) w przypadku ustania członkostwa ubezpieczonego w grupie, z zastrzeżeniem § 19;
 - 3) z datą śmierci ubezpieczonego.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU ŻYCIE SA Z TYTUŁU ŚMIERCI UBEZPIECZONEGO

§ 18

PZU Życie SA nie wypłaca świadczenia określonego w § 3 ust.

- 1, jeżeli śmierć ubezpieczonego nastąpiła:
 - 1) wskutek samobójstwa popełnionego w okresie dwóch lat od daty przystąpienia tego ubezpieczonego do ubezpieczenia;
 - 2) w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przez ubezpieczonego umyślnego przestępstwa;
 - 3) w wyniku działań wojennych.

INDYWIDUALNE KONTYNUOWANIE UBEZPIECZENIA

§ 19

1. Prawo do indywidualnego kontynuowania ubezpieczenia z sumą ubezpieczenia obowiązującą w ostatnim miesiącu, za który została opłacona składka przez ubezpieczającego, przysługuje ubezpieczonemu, który przestał być członkiem grupy, pod warunkiem, że składki opłacano nieprzerwanie co najmniej przez ostatnie 12 miesięcy.
2. W indywidualnie kontynuowanym ubezpieczeniu na życie PZU Życie SA wypłaca uposażonemu wyłącznie świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego w wysokości 100% sumy ubezpieczenia aktualnej w dniu śmierci ubezpieczonego.
3. Składka przy indywidualnym kontynuowaniu ubezpieczenia jest wyznaczana w oparciu o wiek ubezpieczonego w chwili rozpoczęcia indywidualnego kontynuowania na podstawie taryfy ubezpieczenia indywidualnie kontynuowanego.
4. W rocznicę polisy przypadającą w roku kalendarzowym, w którym ubezpieczony kończy 65 lat, umowa ubezpieczenia wygasa.

§ 20

Ubezpieczający jest obowiązany informować ubezpieczonych odchodzących z grupy o ich uprawnieniach do indywidualnego kontynuowania ubezpieczenia oraz pośredniczyć w załatwianiu formalności z tym związanych.

§ 21

Osoba, która ma prawo kontynuować ubezpieczenie indywidualnie:

- 1) składa wniosek na formularzu PZU Życie SA za pośrednictwem ubezpieczającego lub bezpośrednio w PZU Życie SA;
- 2) otrzymuje z PZU Życie SA dokument ubezpieczenia i książeczkę przekazów opłat składek;
- 3) opłaca samodzielnie składki kwartalne z góry (do końca pierwszego miesiąca kwartału).

§ 22

Wniosek o indywidualne kontynuowanie ubezpieczenia może być złożony nie później niż przed upływem miesiąca, licząc od końca miesiąca, za który ubezpieczający opłacił ostatnią składkę. Po tym okresie wnioskodawca traci prawo do indywidualnego kontynuowania ubezpieczenia.

WYPŁATA ŚWIADCZEŃ

§ 23

1. Ubezpieczony wyznacza uposażonego w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia.
2. Ubezpieczony ma prawo w każdym czasie zmienić uposażonego.
3. W przypadku, gdy ubezpieczony wskazał kilku uposażonych, a niektórzy spośród nich zmarli przed zgonem ubezpieczonego lub utracili prawo do świadczenia z powodu, o którym mowa w ust. 5, wówczas ich udziały w świadczeniu zostaną proporcjonalnie rozdzielone pomiędzy pozostałych przy życiu uposażonych.
4. Jeżeli ubezpieczony nie wskazał uposażonego albo gdy wszyscy uposażeni zmarli przed zgonem ubezpieczonego lub utracili prawo do świadczenia z powodu, o którym mowa w ust. 5, wówczas świadczenie przysługuje członkom rodziny ubezpieczonego według następującej kolejności:
 - 1) małżonek;
 - 2) dzieci;
 - 3) rodzice;
 - 4) inni ustawowi spadkobiercy ubezpieczonego.
5. Świadczenie nie przysługuje osobie, która wskutek popełnienia lub usiłowania popełnienia umyślnego przestępstwa przyczyniła się do wystąpienia zdarzenia objętego odpowiedzialnością PZU Życie SA.

§ 24

1. Osoba uprawniona do świadczenia, występując na piśmie do PZU Życie SA ma obowiązek załączyć:
 - 1) dokładnie wypełniony formularz zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego;
 - 2) deklarację przystąpienia do ubezpieczenia lub dokument ubezpieczenia indywidualnie kontynuowanego;
 - 3) akt zgonu ubezpieczonego lub współubezpieczonego;
 - 4) przy dodatkowym świadczeniu z tytułu trwałego inwalidztwa – zaświadczenie lekarskie lub orzeczenie Komisji ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia o procencie trwałego inwalidztwa i niezdolności do pracy lub zaliczeniu do grupy inwalidztwa.
2. Jeżeli śmierć osoby ubezpieczonej lub współubezpieczonej nastąpiła za granicą, akt zgonu powinien być uwierzytelniony przez polską placówkę dyplomatyczną.

§ 25

PZU Życie SA wypłaca świadczenia za okazaniem dokumentu tożsamości osoby uprawnionej do odbioru świadczenia w ciągu 21 dni od złożenia do PZU Życie SA poprawnie wypełnionych i uzasadniających wypłatę dokumentów określonych w § 24.

§ 26

Jeżeli prawo do świadczenia nie zostało przyznane, PZU Życie SA informuje o tym ubezpieczonego lub uposażonego na piśmie w terminie 21 dni od dnia otrzymania niezbędnych dokumentów, wskazując okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą odmowę wypłaty świadczenia.

ŚWIADCZENIA DODATKOWE

§ 27

1. Ubezpieczający decyduje o rozszerzeniu zakresu świadczeń we wniosku o zawarcie umowy lub w każdej rocznicy polisy.
2. Rozszerzenie zakresu świadczeń dotyczy w jednakowym zakresie wszystkich ubezpieczonych.

DODATKOWE ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU ŚMIERCI WSPÓLUBEZPIECZONEGO

§ 28

1. Dodatkowe świadczenie z tytułu śmierci współubezpieczonego PZU Życie SA wypłaca ubezpieczonemu w wysokości 50% sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 29.
2. W przypadku wypłacenia świadczenia z tytułu śmierci współubezpieczonego odpowiedzialność PZU Życie SA z tego tytułu wygasa.

§ 29

PZU Życie SA nie wypłaca świadczenia z tytułu śmierci współubezpieczonego, jeżeli zgon nastąpił:

- 1) wskutek samobójstwa współubezpieczonego popełnionego w okresie dwóch lat od przystąpienia ubezpieczonego do ubezpieczenia;
- 2) w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia umyślnego przestępstwa przez współubezpieczonego lub ubezpieczonego;
- 3) w wyniku działań wojennych.

DODATKOWE ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU ŚMIERCI UBEZPIECZONEGO W WYNIKU NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

§ 30

Dodatkowe świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku PZU Życie SA wypłaca uposażonemu w wysokości 100% sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 40.

§ 31

Jeżeli ubezpieczony otrzymał dodatkowe świadczenie z tytułu trwałego inwalidztwa spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem (§ 33), a następnie w wyniku obrażeń ciała doznanych na skutek tego samego wypadku ubezpieczony zmarł, to wysokość dodatkowego świadczenia z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku (§ 30) zostaje pomniejszona o kwotę wypłaconą z tytułu trwałego inwalidztwa.

§ 32

1. Prawo do świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku może być przyznane po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a śmiercią.
2. Świadczenie z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku przysługuje, jeżeli ubezpieczony z powodu doznanego wypadku zmarł w ciągu 2 lat od daty wypadku.

DODATKOWE ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU TRWAŁEGO INWALIDZTWA UBEZPIECZONEGO SPowodowanego NIESZCZĘŚLIWYM WYPADKIEM

§ 33

1. Dodatkowe świadczenie z tytułu trwałego inwalidztwa spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem PZU Życie SA wypłaca ubezpieczonemu w wysokości:
 - 1) 100% sumy ubezpieczenia, jeżeli ubezpieczony doznał całkowitego trwałego inwalidztwa w rozumieniu niniejszych warunków, z zastrzeżeniem §§ 34 i 40;
 - 2) określonego w tabeli (ust. 2) procentu sumy ubezpieczenia, jeżeli ubezpieczony doznał częściowego trwałego inwalidztwa, z zastrzeżeniem §§ 34 i 40.
2. Z tytułu częściowego trwałego inwalidztwa PZU Życie SA wypłaca świadczenie za następujące rodzaje uszkodzenia ciała:

Rodzaj uszkodzenia ciała	Włączając	% Sumy ubezpieczenia	
		Prawe	Lewe
Utrata kończyny górnej	przedramię, rękę, palce	70%	60%
Utrata przedramienia	rękę, palce	65%	55%
Utrata ręki	palce	60%	50%
Utrata palca u ręki		7% za każdy palec	
Utrata kciuka		20%	
Utrata wszystkich palców u ręki		50%	
Utrata kończyny dolnej	podudzie, stopę, palce	75%	
Utrata podudzia	stopę, palce	60%	
Utrata stopy	palce	50%	
Utrata palca u stopy, z wyłączeniem palucha		3% za każdy palec	
Utrata palucha		10%	
Utrata wszystkich palców u stopy		25%	
Całkowita utrata wzroku		100%	
Utrata wzroku w jednym oku		30%	
Całkowita utrata mowy		100%	

3. Jeżeli ubezpieczony udowodni swoją leworęczność, przy utracie lewej kończyny górnej, lewego przedramienia, lewej ręki będą miały zastosowanie podane wyżej procentowe wartości sumy ubezpieczenia należne za utratę prawej kończyny górnej, prawego przedramienia lub prawej ręki.
4. Z tytułu częściowego trwałego inwalidztwa PZU Życie SA wypłaca świadczenie za każdy rodzaj uszkodzenia ciała, wymieniony w ust. 2, z tym że maksymalnie do 200% aktualnej w dniu wypadku sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 34.

5. Wypłata świadczenia w wysokości 100% lub więcej aktualnej w dniu wypadku sumy ubezpieczenia powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności z tytułu trwałego inwalidztwa spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem.
6. Jeżeli ubezpieczony jest uprawniony do otrzymania świadczenia z tytułu całkowitego trwałego inwalidztwa i z tytułu częściowego trwałego inwalidztwa, PZU Życie SA wypłaca większą z kwot, z zastrzeżeniem § 34.

§ 34

1. Suma ubezpieczenia w stosunku do ryzyka trwałego inwalidztwa spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem nie może być wyższa niż 100.000 zł. (słownie: sto tysięcy złotych).
2. W przypadku przyjęcia sumy ubezpieczenia na życie powyżej 100.000 zł, składka i świadczenia należne z tytułu trwałego inwalidztwa spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem będą naliczane od sumy ubezpieczenia w wysokości 100.000 zł.

§ 35

Jeżeli ubezpieczony w wyniku nieszczęśliwego wypadku zmarł, to świadczenie z tytułu doznania trwałego inwalidztwa nie przysługuje.

§ 36

Świadczenia z tytułu trwałego inwalidztwa zostaną wypłacone, jeżeli:

- 1) nieszczęśliwy wypadek miał miejsce w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych ogólnych warunków;
- 2) trwałe inwalidztwo spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem nastąpiło przed upływem 180 dni od daty wypadku.

§ 37

1. W razie nieszczęśliwego wypadku ubezpieczony jest obowiązany:
 - 1) starać się o złagodzenie skutków wypadku przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu przez lekarzy leczeniu;
 - 2) poinformować PZU Życie SA o zaistnieniu nieszczęśliwego wypadku;
 - 3) umożliwić PZU Życie SA zasięgnięcie informacji odnoszących się do okoliczności nieszczęśliwego wypadku, w szczególności u lekarzy, którzy nad ubezpieczonym sprawowali lub nadal sprawują opiekę lekarską;
 - 4) poddać się obserwacji klinicznej lub badaniu przez lekarzy wskazanych przez PZU Życie SA.
2. Jeżeli ubezpieczony umyślnie nie wykonał obowiązków wymienionych w ust. 1, a miało to wpływ na ustalenie okoliczności wypadku lub wysokości świadczenia, PZU Życie SA może odmówić wypłaty świadczenia lub je zmniejszyć.

§ 38

PZU Życie SA decyduje o uznaniu inwalidztwa i jego stopniu na podstawie orzeczenia powołanej przez siebie komisji lekarskiej, uwzględniając postanowienia zawarte w § 33 ust. 2 niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia.

§ 39

1. Prawo do świadczenia z tytułu trwałego inwalidztwa spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem może być przyznane po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym inwalidztwem.

2. Trwałe inwalidztwo ustala się niezwłocznie po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zaleconego przez lekarza leczenia usprawniającego, a w razie dłuższego leczenia – najpóźniej w 24 miesiącu od dnia wypadku. Późniejsza zmiana stopnia trwałego inwalidztwa (polepszenie lub pogorszenie) nie daje podstawy do zmiany wysokości świadczenia.
3. Przy ustalaniu trwałego inwalidztwa nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez ubezpieczonego.
4. W razie utraty lub uszkodzenia organu lub narządu, którego funkcje przed wypadkiem były już upośledzone wskutek samoistnej choroby lub trwałego inwalidztwa, trwałe inwalidztwo w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków określa się w wysokości różnicy między stopniem trwałego inwalidztwa właściwym dla danego organu lub narządu po nieszczęśliwym wypadku, a stopniem trwałego inwalidztwa istniejącym bezpośrednio przed nieszczęśliwym wypadkiem.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU ŻYCIE SA PRZY WYPŁACIE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

§ 40

1. PZU Życie SA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu śmierci ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku oraz trwałego inwalidztwa spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem, jeżeli nieszczęśliwy wypadek zaistniał:
 - 1) podczas prowadzenia pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu przez ubezpieczonego, jeżeli ubezpieczony nie posiadał odpowiedniego prawa jazdy lub innych dokumentów uprawniających do prowadzenia danego pojazdu (określonych przepisami o ruchu drogowym);
 - 2) podczas prowadzenia pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu przez ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości;
 - 3) gdy ubezpieczony był w stanie nietrzeźwości;
 - 4) w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przez ubezpieczonego umyślnego przestępstwa;
 - 5) w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przez ubezpieczonego samobójstwa;
 - 6) w wyniku samookaleczenia się ubezpieczonego;
 - 7) w wyniku zatrucia spowodowanego spożyciem alkoholu, używaniem narkotyków lub innych środków odurzających oraz umyślnego nadużycia leków;
 - 8) w wyniku i w związku z leczeniem lub zabiegami leczniczymi, bez względu na to przez kogo były wykonane, chyba że chodziło o leczenie bezpośrednich następstw nieszczęśliwego wypadku;
 - 9) w wyniku uprawiania niebezpiecznych sportów, tj. spadochroniarstwa, lotniarstwa, wspinaczki wysokogórskiej, wspinaczki skałkowej, speleologii, sportów motorowych i motorowodnych, boksu, zapasów oraz sportów walki (np. karate, kick-boxing, judo, taekwondo, kung-fu, aikido);
 - 10) w wyniku działań wojennych.
2. Ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do świadczenia z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub trwałego inwalidztwa spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem, jeżeli ich przyczyną była jakakolwiek choroba, w tym występująca nagle (np. zawał serca, wylew krwi, udar mózgu).

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 41

1. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia.
2. Wszelkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia wymagają formy pisemnej i akceptacji dwóch członków Zarządu PZU Życie SA.
3. W sprawach nie uregulowanych w niniejszych ogólnych

warunkach mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa.

§ 42

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 1 marca 2000 roku i mają zastosowanie do umów zawartych po tej dacie.
2. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zatwierdzone zostały uchwałą Nr 1 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie S.A. z dnia 12 marca 1997 roku z późniejszymi zmianami.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA

**SZCZEGÓLNE WARUNKI
DODATKOWEGO GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA
NA WYPADEK CIĘŻKIEJ CHOROBY**

Informacja wskazująca, które z postanowień szczególnych warunków dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek ciężkiej choroby (OWU), dotyczą podstawowych warunków umowy ubezpieczenia. Informacja stanowi integralną część OWU i wynika z art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Lp.	Rodzaj informacji	Numer zapisu
1.	Przesłanki wypłaty świadczenia	§ 2–4 OWU § 12 ust. 1 OWU § 14 OWU § 15 OWU
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty świadczeń lub ich obniżenia	§ 2–6 OWU § 12 ust. 2 OWU § 13 OWU

SZCZEGÓLNE WARUNKI DODATKOWEGO GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA NA WYPADEK CIĘŻKIEJ CHOROBY

§ 1

- 1) Niniejsze szczególne warunki ubezpieczenia stosuje się do umów dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek ciężkiej choroby.
- 2) Dodatkowe grupowe ubezpieczenie na wypadek ciężkiej choroby stosuje się wyłącznie jako ubezpieczenie dodatkowe do grupowych ubezpieczeń podstawowych na życie.

§ 2

Użyte w szczególnych warunkach ubezpieczenia określenia oznaczają:

- 1) **PZU ŻYCIE** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna;
- 2) **ubezpieczenie podstawowe** – grupowe ubezpieczenie na życie;
- 3) **ubezpieczający** – Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna w Warszawie;
- 4) **ubezpieczony** – osobę, która przystąpiła do ubezpieczenia podstawowego oraz do ubezpieczenia dodatkowego na podstawie niniejszych szczególnych warunków;
- 5) **ciężka choroba** – stan objęty odpowiedzialnością PZU ŻYCIE, określony w § 4;
- 6) **rocznica polisy** – każda kolejną rocznicę początku umowy ubezpieczenia podstawowego.

§ 3

1. Z tytułu umowy ubezpieczenia dodatkowego, w razie wystąpienia u ubezpieczonego ciężkiej choroby, PZU ŻYCIE wypłaca ubezpieczonemu 30% sumy ubezpieczenia podstawowego, z zastrzeżeniem ust. 2 i § 6.
2. Odpowiedzialność PZU ŻYCIE w stosunku do każdego ubezpieczonego nie obejmuje ciężkich chorób, które ujawniły się (były zdiagnozowane lub leczone) u tego ubezpieczonego przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia dodatkowego.

§ 4

1. Umowa ubezpieczenia dodatkowego obejmuje następujące choroby i stany związane z chorobami:
 - 1) **zawał serca**, który oznacza pełnościennej martwicy części mięśnia serca (myocardium) w następstwie zamknięcia tętnicy (tętnic) wieńcowej; rozpoznanie musi być potwierdzone stwierdzeniem w wywiadzie typowego długotrwałego bólu w klatce piersiowej, ujawnieniem nowych (nie występujących dotychczas) zmian w zapisie elektrokardiograficznym i zwiększeniem aktywności enzymów wskaźnikowych martwicy mięśniowej

serca powyżej standardowych wartości prawidłowych dla danego laboratorium (w przypadku oznaczenia CPK konieczne jest wykonanie oznaczenia aktywności frakcji CPK-MB);

- 2) **zabiegi chirurgiczne na naczyniach wieńcowych**, które oznaczają wykonanie zabiegu operacyjnego (by-pass) wszczepienia pomostów aortalno-wieńcowych w procesie leczenia choroby naczyń wieńcowych; z zakresu ubezpieczenia wyłączone są wszelkie inne zabiegi na naczyniach wieńcowych;
- 3) **nowotwory**, rozumiane jako stany obecności niekontrolowanego rozrostu złośliwych guzów obejmujące także ziarnicę złośliwą (choroba Hodgkina) i nowotwory krwi; konieczne jest uzyskanie bezspornych dowodów złośliwego rozrostu nowotworowego za pośrednictwem badania histologicznego; z zakresu ubezpieczenia wyłączone są następujące stany: rak in-situ szyjki macicy, guzy w tzw. stadium przedinwazyjnym oraz wszystkie nowotwory skóry z wyjątkiem czerniaka złośliwego, a także pierwsza faza choroby Hodgkina i wszystkie przypadki, w których nowotwory są objawem AIDS;
- 4) **udar**, rozumiany jako stan wystąpienia naczyniopochodnego incydentu mózgowego (który wywołał trwałe następstwa i objawy neurologiczne), obejmujący zawał tkanki mózgowej, krwotok wewnątrzczaszkowy lub podpajęczynówkowy oraz zatory w naczyniach mózgowych materiałem pochodzącym spoza czaszki; konieczne jest przedstawienie dowodów na utralone ubytki neurologiczne;
- 5) **niewydolność nerek**, która oznacza końcowe stadium niewydolności nerek w postaci nieodwracalnego upośledzenia czynności obydwu nerek, w następstwie czego doszło do konieczności regularnego, stałego stosowania dializ lub przeprowadzenia operacji przeszczepienia nerki.

§ 5

Jeżeli ubezpieczony zmarł na skutek choroby, której wystąpienie było podstawą do wcześniejszej wypłaty świadczenia z ubezpieczenia dodatkowego (§ 3 ust. 1), to wysokość świadczenia z tytułu ubezpieczenia podstawowego zostaje pomniejszona o kwotę wypłaconą z tytułu umowy ubezpieczenia dodatkowego.

§ 6

Odpowiedzialność PZU ŻYCIE w ubezpieczeniu dodatkowym rozpoczyna się po 180 dniach od daty opłacenia pierwszej składki za ubezpieczonego.

§ 7

Podstawą zawarcia umowy ubezpieczenia dodatkowego jest wniosek ubezpieczającego złożony na druku PZU ŻYCIE.

§ 8

Umowa ubezpieczenia dodatkowego może być zawarta jeżeli przystąpią do niej wszystkie osoby objęte umową ubezpieczenia podstawowego

§ 9

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia dodatkowego potwierdza się polisą ubezpieczenia dodatkowego.
2. Po wystawieniu przez PZU ŻYCIE polisy ubezpieczenia dodatkowego i doręczeniu jej ubezpieczającemu umowę ubezpieczenia dodatkowego uważa się za zawartą.

§ 10

1. Ubezpieczający może odstąpić od umowy w terminie 7 dni od daty jej zawarcia.
2. Odstąpienie od umowy nie zwalnia ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki za okres, w którym PZU ŻYCIE udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
3. Umowa ubezpieczenia dodatkowego może być wypowiedziana z zachowaniem terminu wypowiedzenia przyjętego w ubezpieczeniu podstawowym.
4. Ubezpieczający ma obowiązek opłacania składek za okres wypowiedzenia.
5. Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia podstawowego powoduje jednocześnie wypowiedzenie umowy ubezpieczenia dodatkowego.

§ 11

1. Składka miesięczna wynosi 0,15 zł od każdego tysiąca sumy ubezpieczenia podstawowego.
2. Stopa składki pozostaje niezmienna w pierwszym roku trwania ubezpieczenia. W kolejnych latach PZU ŻYCIE zastrzega sobie prawo wprowadzenia zmian w wysokości stopy składki.
3. Składka za dodatkowe ubezpieczenie płatna jest jednocześnie ze składką za ubezpieczenie podstawowe.
4. Obowiązek opłaty składek ustaje:
 - 1) z końcem okresu wypowiedzenia umowy (§ 10);
 - 2) z dniem wygaśnięcia odpowiedzialności PZU ŻYCIE (§ 13),

§ 12

1. W razie wystąpienia ciężkiej choroby ubezpieczony jest obowiązany:
 - 1) starać się o złagodzenie skutków ciężkiej choroby przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu przez lekarzy leczeniu;
 - 2) poinformować PZU ŻYCIE o wystąpieniu ciężkiej choroby;

- 3) umożliwić PZU ŻYCIE zasięgnięcie informacji odnoszących się do okoliczności wystąpienia ciężkiej choroby, w szczególności u lekarzy, którzy nad ubezpieczonym sprawowali lub nadal sprawują opiekę lekarską;
 - 4) na życzenie PZU ŻYCIE, poddać się obserwacji klinicznej lub badaniu przez lekarzy wskazanych przez PZU ŻYCIE. Koszty zleconych badań lekarskich ponosi PZU ŻYCIE.
2. Jeżeli ubezpieczony umyślnie nie wykonał obowiązków wymienionych w ust. 1, a miało to wpływ na ustalenie stanu zaawansowania ciężkiej choroby lub pogorszenie stanu ciężkiej choroby, PZU ŻYCIE może odmówić wypłaty świadczenia.

§ 13

1. Odpowiedzialność PZU ŻYCIE, z tytułu umowy ubezpieczenia dodatkowego, w stosunku do poszczególnych ubezpieczonych wygasa:
 - 1) z chwilą, kiedy kończy się odpowiedzialność PZU ŻYCIE w ubezpieczeniu podstawowym;
 - 2) z chwilą przejścia na emeryturę, nie później jednak niż w rocznicę polisy przypadającej w roku kalendarzowym w którym ubezpieczony kończy 65 rok życia;
 - 3) w przypadku wypłaty świadczenia z tytułu wystąpienia u ubezpieczonego ciężkiej choroby;
 - 4) z chwilą złożenia przez ubezpieczonego wniosku o indywidualne kontynuowanie ubezpieczenia podstawowego.
2. Wpłacone składki nie podlegają zwrotowi.

§ 14

Ubezpieczony, występując do PZU ŻYCIE z roszczeniem o świadczenie z umowy dodatkowego ubezpieczenia, ma obowiązek załączyć:

- 1) poprawnie wypełniony formularz zgłoszenia wystąpienia ciężkiej choroby;
- 2) dokumentację medyczną potwierdzającą wystąpienie ciężkiej choroby;
- 3) deklarację przystąpienia do ubezpieczenia podstawowego i dodatkowego.

§ 15

PZU ŻYCIE w ciągu sześciu miesięcy od daty zawarcia umowy ubezpieczenia dokona zmiany planu kont, celem umożliwienia ubezpieczonym indywidualnego kontynuowania ubezpieczenia.

§ 16

W sprawach nie uregulowanych w niniejszych szczególnych warunkach mają zastosowanie szczególne warunki ubezpieczenia podstawowego, przepisów Kodeksu cywilnego i inne stosowne przepisy prawa.